Zbierka súdnych rozhodnutí

NÁVRHY GENERÁLNEHO ADVOKÁTA
MANUEL CAMPOS SÁNCHEZ-BORDONA
prednesené 20. novembra 2025 [1]

Vec C-882/24 P

AL
proti

Európskej komisii

„Odvolanie – Verejná služba – Odmeňovanie – Rodinné prídavky – Príspevok na nezaopatrené dieťa – Článok 2 prílohy VII služobného poriadku – Odňatie príspevku – Náhrada neoprávnených platieb podľa článku 85 služobného poriadku – Preskúmanie zákonnosti – Účinky právoplatného a retroaktívneho vnútroštátneho rozhodnutia – Účinná súdna ochrana“

1. Prejednávaným odvolaním (bývalý) [2] úradník Generálneho sekretariátu Rady navrhuje zrušiť rozsudok Všeobecného súdu z 10. apríla 2024, AL/Komisia [3].

2. Napadnutým rozsudkom bolo potvrdené rozhodnutie Európskej komisie [4], ktorým bolo nariadené vymáhanie určitých platieb uskutočnených v prospech odvolateľa z titulu rodinných prídavkov.

3. Súdny dvor disponuje ustálenou judikatúrou, podľa ktorej sa má zákonnosť aktu spôsobujúceho ujmu, ktorý bol napadnutý žalobou o neplatnosť, v zásade posudzovať vzhľadom na skutkové a právne okolnosti *existujúce v* čase jeho prijatia.

4. Teraz treba určiť, či Všeobecný súd skreslil skutkový stav z dôvodu, že nezohľadnil retroaktívne účinky právoplatného vnútroštátneho rozsudku, ktorý bol riadne založený do spisu a vydaný *po* prijatí aktu spôsobujúceho ujmu, ale *pred* skončením písomnej časti konania o žalobe o neplatnosť.

[1] Jazyk prednesu: španielčina.

[2] Dňa 27. septembra 2021 po disciplinárnom konaní menovací orgán (ďalej len „MO“ alebo „administratíva“) rozhodol o prepustení odvolateľa. AL napadol toto rozhodnutie na Všeobecnom súde, ktorý ho potvrdil rozsudkom z 10. apríla 2024, AL/Rada (T-22/22, EU:T:2024:219), proti ktorému podal AL odvolanie, ktoré v súčasnosti prejednáva Súdny dvor (vec C-893/24 P, AL/Rada).

[3] T-50/22, EU:T:2024:220 (ďalej len „napadnutý rozsudok“). Na základe pokynu Súdneho dvora sa v týchto návrhoch budem zaoberať iba druhým odvolacím dôvodom.

[4] Žaloba o neplatnosť podaná na Všeobecnom súde smerovala proti rozhodnutiu MO z 22. októbra 2021 [Ares(2021)6909466], ktorým sa rozhodlo o sťažnosti, ktorú podal AL proti skoršiemu rozhodnutiu z 22. marca 2021 [Ares(2021)2023374], ktorým mu bolo nariadené, aby vrátil určité rodinné prídavky, ktoré mu boli vyplatené. V bodoch 17 a 21 napadnutého rozsudku Všeobecný súd konštatoval, že hoci žaloba o neplatnosť bola formálne podaná proti zamietnutiu sťažnosti, umožnila, aby súd Únie preskúmal pôvodný akt spôsobujúci ujmu. V dôsledku toho budem ďalej používať výraz „sporné rozhodnutie“ na všeobecné označenie oboch rozhodnutí, ktoré sa posudzujú spoločne. Ak však bude potrebné medzi nimi rozlišovať, použijem výrazy „rozhodnutie z 22. marca 2021“ a „rozhodnutie z 22. októbra 2021“.

I. Právny rámec. Služobný poriadok úradníkov [5]

5. Podľa článku 85:

„Každá neoprávnená platba musí byť nahradená, ak príjemca vedel, že neexistuje dostatočný dôvod na platbu, alebo ak neoprávnenosť platby bola taká zjavná, že o nej musel vedieť.

Žiadosť o vrátenie sa musí predložiť najskôr [najneskôr – *neoficiálny preklad*] päť rokov odo dňa, keď príslušná čiastka bola zaplatená. Ak ustanovujúci orgán [menovací orgán – *neoficiálny preklad*] môže dokázať, že príjemca úmyselne zavádzal administratívu, aby získal príslušnú čiastku, žiadosť o vrátenie nestráca platnosť ani po uplynutí tohto obdobia.“

II. Skutkové okolnosti predchádzajúce sporu

6. Okolnosti predchádzajúce sporu sú podrobne uvedené v bodoch 2 až 13 napadnutého rozsudku. Spomeniem len tie z nich, ktoré sú relevantné pre tieto návrhy.

7. AL bol vymenovaný za úradníka 1. decembra 2007 a pridelený na Generálny sekretariát Rady v Belgicku.

8. Dňa 28. júla 2010 príslušný rumunský orgán rozhodol o zverení dvoch detí do pestúnskej starostlivosti AL. [6] Bolo povolené ich presťahovanie do Belgicka, kde mali bývať s AL a s jeho manželkou.

9. Na základe článku 2 prílohy VII služobného poriadku AL požiadal o priznanie príspevku na nezaopatrené deti, ktorý mu bol priznaný a vyplácaný od 1. augusta 2010 do 31. júla 2013. [7] Na podporu svojej žiadosti predložil konzulárne dokumenty rovnocenné súhlasu rodičov.

10. Dňa 30. januára 2013 Komisia pre ochranu detí na základe spoločnej žiadosti AL a rodičov detí, podanej 16. októbra 2012, prijala dve rozhodnutia, ktorým ukončila režim pestúnskej starostlivosti. [8]

11. Zo spisu vyplýva, že tieto dve vnútroštátne rozhodnutia z 30. januára 2013, ktoré boli prijaté bez osobnej účasti žiadateľov, neboli nikdy doručené AL. [9]

[5] Nariadenie č. 31 (EHS), 11 (ESAE), ktorým sa ustanovuje Služobný poriadok úradníkov a podmienky zamestnávania ostatných zamestnancov Európskeho hospodárskeho spoločenstva a Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu (neoficiálny preklad) (Ú. v. ES L 45, 1962, s. 1385), zmenené nariadením Rady (ES, Euratom) č. 723/2004 z 22. marca 2004 (Ú. v. EÚ L 124, 2004, s. 1; Mim. vyd. 01/002, s. 130) (ďalej len „služobný poriadok“).

[6] Rozhodnutia Comisia pentru protecția copilului – Sectorului 5 București (Komisia pre ochranu detí – oddelenie 5 Bukurešť, Rumunsko) č. 107 a 108 z 28. júla 2010 (ďalej len „rozhodnutie z 28. júla 2010“).

[7] Príspevok bol najprv priznaný na obdobie od 1. augusta 2010 do 31. júla 2011. Neskôr bol dvakrát obnovený, a to na obdobia od 1. augusta 2011 do 31. júla 2012 a od 1. augusta 2012 do 31. júla 2013.

[8] Ďalej len „vnútroštátne rozhodnutia z 30. januára 2013“.

[9] Pozri poznámku pod čiarou 14 nižšie.

12. Dňa 22. marca 2021 Komisia, ktorá vychádzala zo zistení vyšetrovania Európskeho úradu pre boj proti podvodom (OLAF) začatého v roku 2016, na základe rozhodnutia (EÚ) 2019/792[10] v súlade s článkom 85 služobného poriadku[11] nariadila vymáhanie (okrem iných prídavkov) príspevkov neoprávnene vyplatených AL za obe deti počas obdobia od 1. augusta 2010 do 31. júla 2013.

13. AL sa proti tomu bránil dvoma spôsobmi:

– dňa 16. marca 2021 on a rodičia detí podal na Tribunalul Bucureşti (Vyšší súd Bukurešť, Rumunsko) žalobu o neplatnosť proti vnútroštátnym rozhodnutiam z 30. januára 2013.[12] Uviedli, že tieto rozhodnutia sú v rozpore s najlepším záujmom detí, neboli doručené a majú ďalšie formálne nedostatky,

– podal sťažnosť proti rozhodnutiu z 22. marca 2021 podľa článku 90 ods. 2 služobného poriadku.

14. Výsledkom uvedených dvoch konaní bolo:

– pokiaľ ide o žalobu proti vnútroštátnym rozhodnutiam z 30. januára 2013, Tribunalul Bucureşti (Vyšší súd Bukurešť) rozsudkom zo 16. mája 2022[13] so spätnou účinnosťou určil, že tieto rozhodnutia sú absolútne neplatné. Tento rozsudok nadobudol právoplatnosť 16. augusta 2022,[14]

– pokiaľ ide o sťažnosť predloženú Komisii, MO jej 22. októbra 2021 čiastočne vyhovel, pričom: a) obnovil príspevok za obdobie od 1. augusta 2010 do 29. januára 2013 a b) nariadil vymáhanie príspevkov, ktoré boli neoprávnene vyplatené po prijatí vnútroštátnych rozhodnutí z 30. januára 2013, a to počas obdobia šiestich mesiacov vo vzťahu k jednému z detí a obdobia dvoch mesiacov vo vzťahu k druhému z detí.[15] Hoci bol MO Komisie riadne informovaný o existencii konania vedeného na Tribunalul Bucureşti (Vyšší súd Bukurešť), odmietol jeho relevantnosť pre rozhodnutie o sťažnosti.[16]

[10] Rozhodnutie Rady z 13. mája 2019, ktorým sa Európska komisia – Úrad pre správu a úhradu individuálnych nárokov (PMO) – poveruje výkonom určitých právomocí zverených menovaciemu orgánu a orgánu oprávnenému uzatvárať pracovné zmluvy (Ú. v. EÚ L 129, 2019, s. 3).

[11] Podľa Komisie AL tým, že ju bezodkladne neinformoval o významnej zmene svojich rodinných pomerov, ku ktorej došlo v dôsledku vnútroštátnych rozhodnutí z 30. januára 2013, úmyselne uviedol administratívu do omylu s cieľom dosiahnuť vyplatenie príspevku v zmysle článku 85 druhého odseku druhej vety služobného poriadku.

[12] Táto žaloba, ktorá bola podaná osem rokov po prijatí sporných rozhodnutí, sa nezdá byť natoľko oneskorená, ak sa vezme do úvahy širší skutkový kontext. Zo záverečnej správy úradu OLAF o vyšetrovaní vo veci č. OF/2016/0928/A1 vyplýva, že po začatí vyšetrovania 8. novembra 2016 bol AL informovaný o jeho začatí 22. júla 2020, pričom oznámenie o záverečnej správe dostal v decembri 2020. Je teda pravdepodobné, že vzhľadom na nedoručenie vnútroštátnych rozhodnutí z 30. januára 2013 ich existencia vyšla najavo počas vyšetrovania úradu OLAF a že AL sa o nich v celom rozsahu dozvedel až niekedy medzi júlom a decembrom 2020.

[13] Rozsudok v civilnej veci č. 844 zo 16. mája 2022, ECLI:RO:TBBUC:2022:013:000844 (ďalej len „rozsudok zo 16. mája 2022“).

[14] Rozsudkom zo 16. mája 2022 bola potvrdená neexistencia dôkazu o riadnom doručení vnútroštátnych rozhodnutí z 30. januára 2013, ale ich absolútna neplatnosť bola spojená v prvom rade s porušením kogentných noriem určených na zaručenie najlepšieho záujmu dieťaťa. Konkrétne ani biologickí, ani pestúnski rodičia neboli riadne predvolaní na pojednávanie pred prijatím týchto rozhodnutí. Okrem toho deti neboli pred prijatím rozhodnutí vypočuté, aby sa zistil ich názor.

[15] Tento rozdiel je spôsobený tým, že AL podal v apríli 2013 žiadosť o osvojenie jedného z dvoch detí a z tohto dôvodu mu boli priznané príspevky podľa článku 2 ods. 2 druhého pododseku prílohy VII služobného poriadku. Pokiaľ ide o druhé dieťa, príkaz na vymáhanie sa vzťahuje na obdobie od 1. februára 2013 do 31. júla 2013.

[16] Strana 27 anglickej verzie rozhodnutia z 22. októbra 2021.

III. Konanie na Všeobecnom súde a napadnutý rozsudok

15. AL podal 21. januára 2022 na Všeobecnom súde žalobu o neplatnosť proti rozhodnutiu z 22. októbra 2021.

16. Na podporu svojho žalobného návrhu uviedol päť dôvodov na zrušenie. Štvrtý sa týkal porušenia článku 85 služobného poriadku a nesprávneho posúdenia v súvislosti s príspevkom vyplateným za dve deti za obdobie po vydaní vnútroštátnych rozhodnutí z 30. januára 2013 do konca obdobia, za ktoré bol priznaný tento príspevok (od 1. februára 2013 do 31. júla 2013).

17. V tomto dôvode na zrušenie AL:

– zopakoval, že nevedel o vnútroštátnych rozhodnutiach z 30. januára 2013, a preto nezamýšľal úmyselne uviesť administratívu do omylu, pokiaľ ide o dátum ukončenia obdobia pestúnskej starostlivosti, [17]

– zdôraznil, že na Tribunalul Bucureşti (Vyšší súd Bukurešť) sa vedie konanie o žalobe, [18]

– uviedol, že vnútroštátne rozhodnutia z 30. januára 2013 nemajú vplyv na platnosť konzulárnych dokumentov, ktoré podľa jeho názoru odôvodňujú priznanie príspevku na nezaopatrené dieťa.

18. V neskoršom podaní (replike) doručenom 30. augusta 2022 AL informoval Všeobecný súd o výsledku konania vedeného na Tribunalul Bucureşti (Vyšší súd Bukurešť), pričom mu zaslal kópiu rozsudku zo 16. mája 2022.

19. Komisia vo svojej duplike uviedla, že rozsudok zo 16. mája 2022 nemôže ovplyvniť zákonnosť sporného rozhodnutia, keďže toto rozhodnutie sa musí posudzovať výlučne vzhľadom na okolnosti existujúce v čase jeho prijatia. [19]

20. Všeobecný súd v napadnutom rozsudku:

– v reakcii na štvrtý dôvod na zrušenie určil, že administratíva sa mohla oprávnene domnievať, že AL ju úmyselne uviedol do omylu tým, že jej neoznámil ukončenie pestúnskej starostlivosti od 1. februára 2013, [20]

– rozhodol, že „skutočnosť, že na rumunských súdoch *sa vedie* konanie o žalobe proti rozhodnutiu o ukončení pestúnskej starostlivosti, je irelevantná na účely uplatňovania článku 85 služobného poriadku; keďže uvedené rozhodnutie *skutočne vyvolávalo právne účinky* od januára 2013“, [21]

– konštatoval, že MO sa nedopustil nesprávneho posúdenia tým, že požiadal o vrátenie vyplatených príspevkov v dôsledku prijatia vnútroštátnych rozhodnutí z 30. januára 2013.

[17] Žaloba podaná na Všeobecnom súde, body 110 až 119.

[18] Žaloba podaná na Všeobecnom súde, bod 121.

[19] Duplika Komisie predložená v konaní na Všeobecnom súde, body 30 až 32. Pokiaľ ide o nedoručenie vnútroštátnych rozhodnutí z 30. januára 2013, administratíva „nepovažov[ala] za pravdepodobné“, že AL nevedel o existencii rozhodnutia prijatého v konaní, ktoré sa začalo na základe jeho návrhu.

[20] Všeobecný súd v bodoch 94 až 98 napadnutého rozsudku vyjadril súhlas so stanoviskom, ktoré zaujala administratíva, citovaným v predchádzajúcej poznámke pod čiarou. Napriek tomu, že vnútroštátne rozhodnutia z 30. januára 2013 neboli doručené, AL mal v prípade pochybností o výsledku svojej žiadosti požiadať o informácie priamo rumunské orgány (body 96 až 98 napadnutého rozsudku).

[21] Bod 100 napadnutého rozsudku. Kurzívou zvýraznil generálny advokát.

Hoci boli tieto príspevky priznané a ďalej vyplácané na základe konzulárnych dokumentov preukazujúcich, že deti budú bývať s odvolateľom, priznanie týchto príspevkov odôvodňovali práve náklady na výživu detí. [22]

21. Všeobecný súd preto zamietol štvrtý žalobný dôvod uvedený v žalobe o neplatnosť ako nedôvodný.

IV. Konanie na Súdnom dvore

22. AL vo svojom odvolaní, ktoré bolo podané 19. decembra 2024, navrhuje, aby Súdny dvor:

– zrušil napadnutý rozsudok,

– zrušil rozhodnutie z 22. októbra 2021 v rozsahu, v akom sa týmto rozhodnutím zamieta sťažnosť podaná proti rozhodnutiu z 22. marca 2021,

– umožnil, aby AL uviedol nové súvisiace dôvody, ak by sa zistili nové skutkové alebo právne okolnosti,

– *ex offo* posúdil akýkoľvek iný dôvod verejného záujmu, ktorý považuje za vhodný,

– rozhodol, že Komisia znáša svoje vlastné trovy konania, a uložil jej povinnosť nahradiť trovy konania, ktoré vznikli odvolateľovi.

23. Komisia navrhuje, aby Súdny dvor:

– zamietol odvolanie,

– uložil odvolateľovi povinnosť nahradiť trovy konania.

V. Druhý odvolací dôvod

24. AL vo svojom odvolaní uvádza tri dôvody na zrušenie napadnutého rozsudku, pričom – ako som už uviedol – sa budem zaoberal len druhým z nich. Tento odvolací dôvod sa skladá z troch častí.

A. Tvrdenia AL a Komisie

25. V prvej časti svojho druhého odvolacieho dôvodu AL vytýka Všeobecnému súdu, že skreslil skutkový stav tým, že konštatoval (bod 100 napadnutého rozsudku), že na rumunských súdoch „sa vedie konanie o žalobe“ proti vnútroštátnym rozhodnutiam z 30. januára 2013, pričom toto konanie bolo v skutočnosti skončené vydaním rozsudku zo 16. mája 2022, ktorý bol založený do spisu spolu s replikou.

[22] Bod 101 napadnutého rozsudku.

26. V druhej časti druhého odvolacieho dôvodu AL tvrdí, že v dôsledku rozsudku zo 16. mája 2022 sa Všeobecný súd dopustil nesprávneho právneho posúdenia tým, že konštatoval (bod 100 napadnutého rozsudku), že vnútroštátne rozhodnutia z 30. januára 2013 vyvolávali právne účinky od januára 2013.

27. V tretej časti druhého odvolacieho dôvodu AL tvrdí, že Všeobecný súd nedodržal pravidlo symetrie foriem tým, že určil (bod 101 napadnutého rozsudku), že MO sa nedopustil nesprávneho posúdenia, keď nariadil vrátenie vyplatených príspevkov na základe vnútroštátnych rozhodnutí z 30. januára 2013.

28. Komisia spochybňuje tento odvolací dôvod a pripomína, že pri posudzovaní zákonnosti aktu spôsobujúceho ujmu musí Všeobecný súd vychádzať zo stavu v čase, keď MO prijal sporný akt, teda 22. októbra 2021. V tento deň stále prebiehalo konanie na Tribunalul Bucureşti (Vyšší súd Bukurešť).

29. V tom istom zmysle Komisia poukazuje na to, že 22. októbra 2021 sa ešte nerozhodlo o zrušení vnútroštátnych rozhodnutí z 30. januára 2013 *ex tunc*.

30. Napokon Komisia odmieta tretiu časť druhého odvolacieho dôvodu z dôvodu, že je nejasná a nie je náležite odôvodnená.

B. Posúdenie

1. Úvodné poznámky

31. Prvá a druhá časť druhého odvolacieho dôvodu spolu úzko súvisia. Hoci vychádzajú z rôznych hľadísk, ich spoločným znakom je kritika Všeobecného súdu za to, že nevzal do úvahy: a) ukončenie konania o žalobe o neplatnosť začatého na Tribunalul Bucureşti (Vyšší súd Bukurešť) a b) dôsledky rozsudku zo 16. mája 2022 pre právne účinky vnútroštátnych rozhodnutí z 30. januára 2013.

32. Na úvod pripomínam, že (právoplatným) rozsudkom zo 16. mája 2022 sa určilo, že vnútroštátne rozhodnutia z 30. januára 2013 sú od začiatku neplatné. Tieto rozhodnutia preto *nikdy nemali* žiadny právny účinok. Najmä nimi z právneho hľadiska nebolo ukončené opatrenie pestúnskej starostlivosti platné v roku 2013.

33. AL poberal príspevok na nezaopatrené deti do 31. júla 2013. Preto sa počas obdobia, v ktorom poberal uvedený prídavok, opatrenie pestúnskej starostlivosti nariadené rozhodnutím z 28. júla 2010 malo považovať za platné a účinné: deti sa mohli považovať za nezaopatrené deti podľa článku 2 ods. 2 prílohy VII služobného poriadku.

34. Na účely uplatňovania článku 85 služobného poriadku teda neexistovali neoprávnene vyplatené sumy z titulu príspevku na nezaopatrené deti [23] ani zjavný úmysel „úmyselne zavádza[ť] administratívu“, pokiaľ ide o ukončenie opatrenia pestúnskej starostlivosti.

[23] Je pravda, že vzhľadom na opis skutkového stavu bol príspevok na nezaopatrené deti priznaný do 31. júla 2013, hoci rozhodnutím z 28. júla 2010 bol koniec pestúnskej starostlivosti stanovený na 27. júla 2013. Napriek tomu, aj keby došlo k neoprávnenému vyplateniu príspevku za ďalšie štyri dni, nárok administratívy by bol v súčasnosti premlčaný na základe článku 85 druhého odseku služobného poriadku, keďže nie je preukázaný konkrétny úmysel potrebný na to, aby sa stanovená lehota nemohla uplatniť vo vzťahu k MO.

35. V tejto súvislosti má kritika AL voči bodu 100 napadnutého rozsudku dva aspekty:

– pokiaľ ide o konštatovanie, že stále prebiehalo konanie o žalobe o neplatnosť podanej proti vnútroštátnym rozhodnutiam z 30. januára 2013, AL výslovne uvádza „významné skreslenie skutkového stavu“, [24]

– pokiaľ ide o účinky vnútroštátnych rozhodnutí z 30. januára 2013 od nadobudnutia ich právoplatnosti, AL kritizuje výklad rozsudku, ktorým boli zrušené, podaný Všeobecným súdom.

2. Prvá časť druhého odvolacieho dôvodu

36. Ako som už uviedol, AL vytýka Všeobecnému súdu, že skreslil skutkový stav tým, že konštatoval, že konanie o žalobe o neplatnosť vnútroštátnych rozhodnutí z 30. januára 2013 vedené na rumunskom súde ešte stále prebiehalo, keď sa v skutočnosti už skončilo. Tiež mu vytýka, že nevzal do úvahy (právoplatný) rozsudok zo 16. mája 2022, ktorým sa skončilo uvedené konanie o žalobe o neplatnosť.

37. Skreslenie skutkového stavu ako odvolací dôvod, ktorý má „výnimočnú povahu“ [25], treba vykladať striktne. Na to, aby mohlo konštatovať, že k nemu došlo, musia byť splnené tieto požiadavky:

– odvolateľ musí „presne uvie[sť] skutočnosti, ktoré Všeobecný súd skreslil, a preukáza[ť] nesprávne právne posúdenie, ktoré viedlo Všeobecný súd pri posudzovaní k takémuto skresleniu“, [26]

– nesprávne posúdenie, ktorého sa dopustil Všeobecný súd, musí mať za následok vecnú nesprávnosť jeho úvah, ktorá zjavne vyplýva z dokumentov v spise bez toho, aby bolo potrebné vykonať nové posúdenie skutkového stavu, [27]

– ak sa skreslenie skutkového stavu preukáže, musí byť takej povahy, že by ovplyvnilo dôvodnosť napadnutého rozsudku. [28]

38. Pokiaľ ide o prvú požiadavku, AL si podľa môjho názoru splnil povinnosť odôvodniť a preukázať svoje tvrdenie: presne identifikoval údajne skreslenú skutkovú okolnosť a nesprávne právne posúdenie, ktoré vyplýva z jej skreslenia. [29]

39. Pokiaľ ide o tretiu požiadavku, nazdávam sa, že vplyv rozsudku zo 16. mája 2022, ktorým sa určilo, že vnútroštátne rozhodnutia z 30. januára 2013 sú od začiatku neplatné, je nepopierateľný. Tieto rozhodnutia, ako som už uviedol, podľa názoru rumunského súdu *nikdy nemali* žiadny právny účinok, čo priamo ovplyvňuje „dôvodnosť“ napadnutého rozsudku.

[24] Bod 15 jeho odvolania.

[25] Rozsudok z 20. októbra 2011, PepsiCo/Grupo Promer Mon Graphic (C-281/10 P, EU:C:2011:679, bod 78).

[26] Tamže.

[27] Rozsudok z 1. augusta 2025, Francúzsko a Komisia/CWS Powder Coatings a i. (C-71/23 P a C-82/23 P, EU:C:2025:601, bod 67).

[28] Pokiaľ nie je splnená táto podmienka, odvolací dôvod by sa mal zamietnuť ako neúčinný: rozsudky z 1. februára 2007, Sisón/Rada (C-266/05 P, EU:C:2007:75, body 71 a 72), a z 5. júna 2012, Komisia/EDF (C-124/10 P, EU:C:2012:318, bod 109).

[29] Body 15 až 19 jeho odvolania.

40. Posúdenie druhej požiadavky naopak vyvoláva väčšie ťažkosti z dôvodu *okamihu*, v ktorom bol vydaný rozsudok zo 16. mája 2022. Tento rozsudok bol vyhlásený *po* prijatí sporného rozhodnutia, ale *pred* skončením písomnej časti konania o žalobe o neplatnosť vedeného na Všeobecnom súde.

41. V tejto súvislosti zdôrazním dva relevantné aspekty.

42. V prvom rade je nesporné, že AL predložil Všeobecnému súdu rozsudok zo 16. mája 2022, pričom ho pripojil k svojej replike a spolu s ním predložil jeho preklad do jazyka konania.

43. Tiež je nesporné, že Všeobecný súd neposúdil existenciu a právne účinky rozsudku zo 16. mája 2022 pre vnútroštátne rozhodnutia z 30. januára 2013.

44. Súhlasím s názorom, ktorý vyjadril generálny advokát Mengozzi: k skresleniu skutkového stavu môže dôjsť, „či už ide… o zjavne nesprávne zistenie obsahu dôkazov, ktoré boli zohľadnené, alebo o opomenutie či výber dôkazov vedúcich k zjavne klamlivému a nesprávnemu dojmu skutočnosti“. [30]

45. O skreslenie skutkového stavu teda pôjde vtedy, keď dôjde k *neodôvodnenému alebo svojvoľnému* opomenutiu alebo výberu dôkazov.

46. Komisia tvrdí, že v tejto veci opomenutie bolo nielen *odôvodnené*, ale sa aj *vyžadovalo* podľa judikatúry Súdneho dvora týkajúcej sa okamihu, v ktorom sa má posudzovať zákonnosť napadnutého aktu, na základe skutkových a právnych okolností *existujúcich* v čase jeho prijatia. [31]

47. Z dôvodov, ktoré uvediem nižšie, sa domnievam, že toto tvrdenie nemôže v prejednávanom prípade uspieť.

a) Okolnosti „existujúce“ ku dňu prijatia sporného rozhodnutia

48. Mal Všeobecný súd založiť svoje posúdenie jedine na okolnostiach *existujúcich* v čase, keď administratíva prijala sporné rozhodnutie, teda 22. októbra 2021? [32]

[30] Návrhy prednesené v spojených veciach ArcelorMittal Tubular Products Ostrava a i./Rada a Rada/Hubei Xinyegang Steel (C-186/14 P a C-193/14 P, EU:C:2015:767, bod 72).

[31] Rozsudok zo 7. februára 1979, Francúzsko/Komisia (15/76 a 16/76, EU:C:1979:29, bod 7). Táto zásada sa uplatňuje sústavne a prierezovo: pozri rozsudky zo 17. mája 2001, IECC/Komisia (C-449/98 P, EU:C:2001:275, bod 87) (hospodárska súťaž); z 22. decembra 2008, Centeno Mediavilla a i./Komisia (C-443/07 P, EU:C:2008:767, bod 110) (verejná služba); z 3. septembra 2015, Inuit Tapiriit Kanatami a i./Komisia (C-398/13 P, EU:C:2015:535, bod 22) (žaloba o neplatnosť proti legislatívnemu aktu); z 10. septembra 2019, HTTS/Rada (C-123/18 P, EU:C:2019:694, body 37 a 38) (reštriktívne opatrenia), a zo 4. októbra 2024, García Fernández a i./Komisia a SRB (C-541/22 P, EU:C:2024:820, bod 327 (hospodárska a menová politika). Túto judikatúru budem nižšie označovať ako „judikatúru týkajúcu sa preskúmania zákonnosti“.

[32] To je dátum rozhodnutia o sťažnosti. Ako Všeobecný súd pripomína v bodoch 17 až 22 napadnutého rozsudku, vyvíjajúca sa povaha správnej sťažnosti znamená, že pri posudzovaní zákonnosti napadnutého aktu sa zohľadnia doplňujúce spresnenia týkajúce sa dôvodov na potvrdenie predchádzajúceho aktu, ktoré sú obsiahnuté vo výslovnom rozhodnutí o zamietnutí sťažnosti.

49. Podľa môjho názoru tak Komisia (vo svojom vyjadrení k odvolaniu), ako aj Všeobecný súd (v napadnutom rozsudku) použili nesprávny prístup pri určovaní, ktoré skutkové a právne okolnosti „existovali“ k uvedenému dátumu. Komisia aj Všeobecný súd sa opierajú o výlučne *materiálny* pohľad na relevantné faktory, v dôsledku ktorého:

– dňa 22. októbra 2021 „existovali“ *de facto* (v tom zmysle, že boli prijaté) vnútroštátne rozhodnutia z 30. januára 2013, ktorých (zdanlivé) právne účinky spočívali v ukončení opatrenia pestúnskej starostlivosti,

– dňa 22. októbra 2021 naopak ešte „neexistoval“ rozsudok zo 16. mája 2022. Preto by bolo správne konštatovať, že na Tribunalul Bucureşti (Vyšší súd Bukurešť) sa viedlo konanie o žalobe o neplatnosť.

50. Tento prístup sa však vyhýba základnému problému, ktorý vec vyvoláva, a to zohľadneniu *retroaktívneho* a *výlučne deklaratórneho* účinku rozsudku zo 16. mája 2022 spolu s jeho právnou silou rozhodnutej veci.

51. Rozsudok zo 16. mája 2022 bránil tomu, aby Všeobecný súd pri vymedzení skutkového a právneho rámca priznal účinnosť vnútroštátnym rozhodnutiam z 30. januára 2013, ktoré boli *de iure* neplatné.

52. Všeobecný súd tým, že prehliadol túto skutočnosť (teda tým, že neuznal, že 22. októbra 2021 sa vnútroštátne rozhodnutia z 30. januára 2013 nemohli akceptovať ako platné), nezohľadnil spätnú účinnosť rozsudku zo 16. mája 2022. [33] Tak skreslil kľúčovú skutkovú okolnosť sporu, teda postavenie detí vo vzťahu k AL, a výklad rumunského práva uplatniteľného *ratione temporis* na skutkový stav.

53. Pri konštatovaní skreslenia skutkového stavu je nepodstatné, že neplatnosť vnútroštátnych rozhodnutí z 30. januára 2013 vyplývala z právoplatného rozsudku vydaného *po* prijatí sporného rozhodnutia, ak – ako je to v tomto prípade – doslovné znenie uvedeného rozsudku preukazuje, že má *spätné* právne účinky od určitého okamihu v minulosti.

54. Zdôrazňujem, že rozsudkom zo 16. mája 2022 sa *zmenila situácia* „existujúca“ v januári 2013 tým, že sa v ňom jednoznačne so spätnou účinnosťou konštatovala absolútna neplatnosť vnútroštátnych rozhodnutí z 30. januára 2013. Tieto rozhodnutia boli *radikálne* (*ex tunc*) odstránené z rumunského právneho poriadku.

55. Rozsudok zo 16. mája 2022 navyše nemal samostatný konštitutívny účinok: len sa v ňom „konštatovala“ vada, ktorá sa týkala vnútroštátnych rozhodnutí z 30. januára 2013 *od ich prijatia*. [34] Rumunský súd tým, že zrušil uvedené vnútroštátne rozhodnutia, obnovil predchádzajúci právny stav, ktorý existoval pred ich prijatím (stav vymedzený rozhodnutím z 28. júla 2010). [35]

[33] Všeobecný súd dostatočne nezohľadnil, že „časový“ faktor z právneho hľadiska nie je lineárny a nezvratný: to, čo sa v danom okamihu nestalo, sa môže z právneho hľadiska považovať za to, čo v danom okamihu existovalo, ak sa neskorší akt uplatňuje spätne. Platí to aj naopak.

[34] Dôvody vyhlásenia absolútnej neplatnosti sú opísané v poznámke pod čiarou 14.

[35] Napriek tomu, že v rozsudku zo 16. mája 2022 sú spomenuté „nové“ dátumy ukončenia opatrenia pestúnskej starostlivosti, tieto dátumy neboli *stanovené* týmto rozsudkom. Naopak vyplývajú z odlišných okolností, ktoré súvisia predovšetkým s obnovením právnych účinkov vyvolaných rozhodnutím z 28. júla 2010 a s ďalšími následnými udalosťami známymi administratíve (ako je získanie spôsobilosti na právne úkony jedným z detí a jeho osvojenie AL). Pozri v tejto súvislosti znenie rozsudku citované v poznámke pod čiarou 39.

56. Napokon rozsudok zo 16. mája 2022 bol definitívnym (a právoplatným) rozhodnutím rumunského súdu o žalobe, ktorou sa napádala platnosť vnútroštátneho aktu, vo vzťahu ku ktorému Všeobecný súd nemá právomoc. Všeobecný súd mal prevziať závery rumunského súdu a uznať, že uvedený rozsudok má právnu silu rozhodnutej veci. [36]

57. Pripomínam, že vzhľadom na obsah rozsudku zo 16. mája 2022 sa mal stav *existujúci* 22. októbra 2021 posúdiť v tom zmysle, že pestúnska starostlivosť, ktorá trvala 22. októbra 2021, nebola *de iure* zmenená vnútroštátnymi rozhodnutiami z 30. januára 2013.

58. Na to, aby bola dosiahnutá minimálna hranica skreslenia skutkového stavu, je potrebné, aby Všeobecný súd „zjavne prekročil medze primeraného posúdenia“ dokumentov v spise. [37] Výklad navrhovaný účastníkom konania, ktorý sa naň odvoláva, musí byť *jediným* možným výkladom dokumentov v spise. Odlišné posúdenie uvedených dokumentov vykonané Všeobecným súdom musí preukazovať skreslenie ich obsahu, ktoré je „zjavne v rozpore s ich znením“. [38]

59. Domnievam sa, že v tejto veci ide o taký prípad.

60. Znenie rozsudku zo 16. mája 2022 nepripúšťa iný výklad ako ten, ktorý je založený na tom, že vnútroštátne rozhodnutia z 30. januára 2013 bol od začiatku neplatné *ex tunc*. [39] Výklad uvedeného rozsudku nepodporuje *rekonštrukciu* skutkového stavu vykonanú v bode 100 napadnutého rozsudku.

61. Vyššie uvedené stačí na to, aby sa konštatovalo, že Všeobecný súd skreslil skutkový stav, pokiaľ ide o stav konania o žalobe vedeného na Tribunalul Bucureşti (Vyšší súd Bukurešť) a relevantnosť rozsudku zo 16. mája 2022 ako kľúčového faktora na uplatnenie článku 85 služobného poriadku.

62. Je logické, že keď administratíva prijala sporné rozhodnutie (22. októbra 2021), nevedela o existencii rozsudku zo 16. mája 2022 a o absolútnej neplatnosti vnútroštátnych rozhodnutí z 30. januára 2013. Ako vysvetlím nižšie, uvedená nevedomosť však nemá vplyv na to, čo som uviedol vyššie.

[36] Zásada právnej sily rozhodnutej veci má kľúčové postavenie tak v práve Únie, ako aj vo vnútroštátnych právnych poriadkoch. Jej postavenie je také kľúčové, že vnútroštátny súd nie je povinný neuplatniť vnútroštátne procesné normy, na základe ktorých nadobúda súdne rozhodnutie právoplatnosť, napriek tomu, že by sa tým umožnila náprava vnútroštátnej situácie nezlučiteľnej s právom Únie [pozri v tomto zmysle rozsudok zo 7. apríla 2022, Avio Lucos (C-116/20, EU:C:2022:273, body 92 a 93 a citovanú judikatúru)]. Hoci taká zásada nemôže brániť výkonu výlučnej právomoci inštitúcie Únie [rozsudok z 18. júla 2007, Lucchini (C-119/05, EU:C:2007:434)], požiadavka neuplatnenia je naďalej výnimočná a nemala by sa uplatňovať nad rámec uvedeného prípadu. V tejto veci bol Všeobecný súd povinný rešpektovať právnu silu rozhodnutej veci rozsudku zo 16. mája 2022 a vychádzať zo zistení príslušného rumunského súdu, najmä ak by toto rešpektovanie uľahčilo, a nie narušilo správne uplatnenie článku 85 služobného poriadku.

[37] Najmä „s cieľom preukázať takéto skreslenie… nestačí navrhnúť iný výklad uvedených [okolností], ako je ten, ktorý zvolil Všeobecný súd“: rozsudok z 29. októbra 2015, Komisia/ANKO (C-78/14 P, EU:C:2015:732, bod 55).

[38] Pozri napríklad rozsudok z 10. februára 2011, Activision Blizzard Germany/Komisia (C-260/09 P, EU:C:2011:62, body 54 až 57).

[39] Na strane 11 anglického prekladu rozsudku zo 16. mája 2022 sa uvádza: „Finding the reason for nullity based on the violation of the provisions of Art. 58(4) and… Art. 29(1) of the [RO Child Protection] Law no. 272/2004, in the form in force on the date of issuing the contested decisions, the Court shall [declare] the absolute nullity of the Decision nr. 14/30.01.2013 and of the Decision nr. 15/30.01.2013 issued by the Child Protection Commission of the Local Council Bucharest 5…, [decisions] which had terminated the [child] protection measure of placement in [foster care] of the [then-]minors [A] and [B];…. Resulting from the above [findings and declaration of absolute nullity], *the [child protection] measure of placement [in foster care] of the minors did not end as a result of the [hereby annulled] Decision nr. 14/30.01.2013 and of the Decision nr. 15/30.01.2013…*, [but instead the court finds that] this measure… continued to produce effects until the child [A] became legally major, on 13.05.2014, date set by the closing judgment… pronounced by the Alba Court… in which full legal capacity [emancipation] was recognized upon reaching the age of 16…. Pertaining to the child [B], starting [the legal reasoning] from the provisions of art. 58(1) of law 272/2004, according to which the measure of placement [in foster care] is a temporary one, as the placement decision was issued on 28.7.2010, this measure has ceased on 28.7.2013“ (kurzívou zvýraznil generálny advokát).

b) Požiadavka, aby administratíva predtým vedela o okolnostiach „existujúcich“ ku dňu prijatia sporného rozhodnutia

63. Z abstraktného hľadiska by sa dalo tvrdiť, že okolnosti, ktoré sú základom posúdenia zákonnosti sporného rozhodnutia, musia v čase prijatia tohto rozhodnutia nielen „existovať“, ale musia byť aj „známe“ administratíve, ktorá je autorom aktu. [40]

64. Domnievam sa však, že predchádzajúca vedomosť administratívy nie je nevyhnutnou požiadavkou. Judikatúra týkajúca sa preskúmania zákonnosti (v ktorej sa uznáva autonómia rozhodovania administratívy vo vzťahu k Všeobecnému súdu) [41] umožňuje v určitých prípadoch upustiť od požiadavky predchádzajúcej vedomosti.

65. Požiadavka, aby administratíva mohla vopred a nezávisle poznať a posúdiť skutkové a právne okolnosti, na ktorých je založené preskúmanie zákonnosti aktu spôsobujúceho ujmu, sa opisuje v závislosti od prípadu buď ako *opomenuteľná* [42], alebo naopak ako *nevyhnutná* [43] v rámci uvedeného preskúmania.

66. Rozdiely v posudzovaní požiadavky predchádzajúcej vedomosti (administratívy) závisia od: a) štruktúry a cieľov sledovaných správnym konaním v jednotlivých oblastiach práva Únie a b) rozdielneho bodu rovnováhy medzi týmito cieľmi a (protichodným) záujmom adresáta aktu spôsobujúceho ujmu, ktorý má právo na účinnú súdnu ochranu. [44]

67. Bod rovnováhy, ktorý je *vlastný oblasti verejnej služby*, zahŕňa odôvodnené zváženie dvoch odlišných prvkov:

– na jednej strane cieľov špecifických pre sťažnosť stanovenú v oblasti verejnej služby, najmä v prípadoch týkajúcich sa uplatňovania článku 85 služobného poriadku,

– na druhej strane dôsledkov reštriktívneho výkladu, ktorý by mohol narušiť právo odvolateľa na účinnú súdnu ochranu (najmä jeho právo na obranu).

[40] V záujme stručnosti budem na označenie tejto požiadavky používať slovné spojenie „predchádzajúca vedomosť“.

[41] Cieľom obmedzenia preskúmania zákonnosti na okolnosti existujúce v čase prijatia sporného rozhodnutia je zabrániť tomu, aby Všeobecný súd tým, že posúdi okolnosti, ktoré nastali neskôr a o ktoré administratíve neboli známe, nahradil odôvodnenie administratívy svojím vlastným odôvodnením: rozsudok z 21. januára 2016, Galp Energía España a i./Komisia (C-603/13 P, EU:C:2016:38; ďalej len „rozsudok Galp Energía España“, bod 73).

[42] Pokiaľ ide o ochranu hospodárskej súťaže, Súdny dvor potvrdil, že rozsah preskúmania zákonnosti stanovený v článku 263 ZFEÚ sa vzťahuje na všetky skutočnosti uvedené v rozhodnutiach Komisie týkajúcich sa konaní o uplatnení článkov 101 ZFEÚ a 102 ZFEÚ „bez ohľadu na to, či nastali pred alebo po prijatí rozhodnutia, či boli predtým predložené v rámci správneho konania alebo prvýkrát v rámci konania o žalobe podanej na Všeobecný súd, ak sú tieto skutočnosti relevantné na účely preskúmania zákonnosti sporného rozhodnutia“ (rozsudok Galp Energía España, bod 72).

[43] V oblasti štátnej pomoci sa „zákonnosť rozhodnutia prijatého na záver fázy predbežného preskúmania… posudzuje len *podľa informácií, ktorými mohla* Komisia *disponovať* v čase jeho prijatia“ (kurzívou zvýraznil generálny advokát). Rozsudky zo 17. júla 2008, Athinaïki Techniki/Komisia (C-521/06 P, EU:C:2008:422, bod 56 a citovaná judikatúra); z 2. septembra 2010, Komisia/Scott (C-290/07 P, EU:C:2010:480, bod 91), a z 20. decembra 2017, Španielsko/Komisia (C-81/16 P, EU:C:2017:1003, bod 52).

[44] Podľa rozsudku z 15. apríla 2008, Nuova Agricast (C-390/06, EU:C:2008:224, body 57 až 60), je obmedzenie uložené judikatúrou spomenutou v predchádzajúcej poznámke pod čiarou odôvodnené cieľom zachovať „rozdelenie kontroly štátnej pomoci do dvoch rôznych fáz, pričom druhá z nich sa vždy nevyžaduje…“. Naopak v oblasti ochrany hospodárskej súťaže Súdny dvor odôvodnil zmiernenie kritéria preskúmania vzhľadom na všeobecný právny rámec v tejto oblasti, pričom uviedol, že „pokiaľ ide o uplatnenie článkov 81 ES a 82 ES, žiadne ustanovenie práva Únie neukladá príjemcovi oznámenia o výhradách povinnosť namietať proti jednotlivým skutkovým a právnym zisteniam počas správneho konania, pretože v opačnom prípade to už neskôr v súdnom konaní nebude možné. … Bez výslovne stanoveného právneho základu na tento účel je toto obmedzenie [práva na podanie žaloby] v rozpore so základnými zásadami zákonnosti a dodržania práva na obhajobu“ [rozsudok z 1. júla 2010, Knauf Gips/Komisia (C-407/08 P, EU:C:2010:389, body 89 až 91)].

68. Pokiaľ ide o prvý prvok, Súdny dvor zdôraznil „zásadu pripomenutú v ustálenej judikatúre, podľa ktorej je cieľom článku 91 služobného poriadku umožniť a uprednostniť riešenie sporov medzi úradníkmi a administratívou zmierom. Na splnenie tejto požiadavky je potrebné, aby bola administratíva schopná už vo fáze sťažnosti s dostatočnou presnosťou poznať námietky alebo želania dotknutej osoby“. [45]

69. Pokiaľ ide konkrétnejšie o článok 85 služobného poriadku, jeho cieľom je chrániť finančné záujmy Únie [46]: po zistení, že sú splnené požiadavky potrebné na jeho uplatnenie, je administratíva povinná v plnej výške vymáhať neoprávnene vyplatené sumy.

70. V kontexte článku 85 služobného poriadku však sťažnosť nesmeruje k dosiahnutiu skutočného zmieru založeného na vzájomných ústupkoch medzi stranami, ale skôr k tomu, aby sa zabránilo zbytočnému podaniu žaloby.

71. Z tohto hľadiska účasť úradníka, ktorý podal sťažnosť, na konaní umožní administratíve získať vysvetlenia týkajúce sa objektívnych a subjektívnych predpokladov uplatnenia článku 85 služobného poriadku a prípadne opraviť predchádzajúce rozhodnutie vzhľadom na nové získané informácie.

72. Požiadavka, aby sa zákonnosť aktu administratívy posudzovala len vzhľadom na okolnosti, ktoré boli skutočne *známe* v čase prijatia sporného rozhodnutia, by za určitých okolností mohla obmedziť právo odvolateľa na obranu.

73. K neprimeranému obmedzeniu by došlo najmä vtedy, ak by odvolateľ nemohol predložiť súdu Únie *všetky okolnosti*, ktoré – hoci boli zistené neskôr – sú relevantné pre jeho obranu, keďže ovplyvňujú zákonnosť aktu spôsobujúceho ujmu.

74. Vo všeobecnosti platí, že ak ide o správne rozhodnutie, ktoré je *už právoplatné*, keďže uplynuli lehoty na podanie sťažnosti a žaloby, Súdny dvor [47] nastolí rovnováhu medzi uvedeným cieľom a právom odvolateľa na obranu tým, že mu umožní, aby v primeranej lehote [48] požiadal administratívu o opätovné preskúmanie jeho situácie, ak dodatočne vyjde najavo nová a „podstatná“ skutočnosť. [49] Odvolateľ môže napadnúť zákonnosť rozhodnutia prijatého po tomto následnom preskúmaní na Všeobecnom súde.

75. Toto riešenie chráni tak autonómiu rozhodovania administratívy, ako aj právo odvolateľa, ktorý sa tak vyhne právoplatnosti predchádzajúceho rozhodnutia, na obranu.

45 Rozsudok zo 7. mája 1986, Rihoux a i./Komisia (52/85, EU:C:1986:199, bod 12 a citovaná judikatúra).

46 To je pripomenuté v bode 64 napadnutého rozsudku.

47 Rozsudok z 18. júna 1981, Blasig/Komisia (173/80, EU:C:1981:145, bod 8); uznesenie z 18. novembra 1999, Progoulis/Komisia (C-431/98 P, EU:C:1999:569, bod 36), a rozsudok z 20. mája 2021, Dickmanns/EUIPO (C-63/20 P, EU:C:2021:406, bod 38).

48 Uznesenie z 11. júna 2009, Ketselidou/Komisia (F-81/08, EU:F:2009:59, bod 36).

49 Rozsudok z 26. októbra 2017, Global Steel Wire a i./Komisia (C-454/16 P až C-456/16 P a C-458/16 P, EU:C:2017:818, bod 31). Súdny dvor uznáva, že rozsudok o zrušení správneho aktu vydaný po prijatí (už právoplatného) sporného rozhodnutia môže predstavovať „podstatnú novú skutočnosť“ vo vzťahu k osobám priamo dotknutým zrušeným aktom: rozsudok z 8. marca 1988, Brown/Súdny dvor (125/87, EU:C:1988:136, bod 13 a citovaná judikatúra).

76. Pokiaľ sa nemýlim, Súdny dvor ešte nemal príležitosť rozhodnúť o prípade, akým je prejednávaný prípad, v ktorom nová [50] a podstatná skutočnosť vyjde najavo, keď sporné rozhodnutie *ešte nenadobudlo právoplatnosť*, keďže *stále prebieha* konanie o žalobe podanej proti nemu na Všeobecnom súde (článok 270 ZFEÚ).

77. V takom prípade by reštriktívny výklad judikatúry, ktorý spája zákonnosť aktu spôsobujúceho ujmu s okolnosťami, ktoré nielen existujú, ale ktoré sú tiež známe administratíve:

– bránil Všeobecnému súdu v zohľadnení skutočností, ktoré nastali po prijatí sporného rozhodnutia, a to aj napriek ich včasnému začleneniu do spisu a ich prípadnému retroaktívnemu účinku,

– vyžadoval, aby sa odvolateľ na to, aby mal právo odvolávať sa na všetky existujúce okolnosti, ktoré vylučujú jeho zodpovednosť, opäť obrátil na administratívu a uviedol nové a podstatné skutočnosti v súvislosti s rozhodnutiami, ktoré sú už právoplatné.

78. Vzhľadom na okolnosti prejednávanej veci by nebolo opodstatnené ani primerané vyžadovať, aby AL predložil administratíve ďalšiu sťažnosť.

79. Požiadavka, aby AL požiadal administratívu o nové preskúmanie (s jediným cieľom prípadne jej umožniť *vyhnúť* sa *podaniu žaloby* v súvislosti s touto novou a podstatnou skutočnosťou), nie je opodstatnená, *ak sa už viedlo súdne konanie* týkajúce sa vplyvu tej istej skutočnosti na zákonnosť sporného rozhodnutia. [51]

80. Takáto požiadavka by prekračovala rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie sledovaného cieľa a na zachovanie riadneho výkonu spravodlivosti. Navyše by bránila tomu, aby súd Únie rýchlo rozhodol spor z vecného hľadiska.

81. Podľa môjho názoru, ak sa predmetná skutočnosť považuje za „novú a podstatnú“ skutočnosť, Všeobecný súd bol schopný posúdiť ju priamo a nezávisle po tom, čo bola *riadne založená do spisu a stala sa predmetom kontradiktórneho konania medzi účastníkmi konania*. Mohol teda vyvodiť vlastné závery týkajúce sa vplyvu tejto skutočnosti na zákonnosť správneho aktu k referenčnému dátumu.

82. Riešenie, ktoré navrhujem, je navyše podľa môjho názoru v súlade s judikatúrou Súdneho dvora týkajúcou sa zhody sťažnosti a žaloby.

83. Pravidlo zhody, tak ako pravidlo týkajúce sa preskúmania zákonnosti, v zásade obmedzuje možnosť priamo predložiť súdu počas sporovej fázy okolnosti a dôvody, ktoré neboli uvedené a neboli predmetom konania v rámci predchádzajúcej správnej sťažnosti.

[50] Pojem „nový“ tu používam v súlade s významom, ktorý mu pripisuje judikatúra citovaná v poznámke pod čiarou 47, teda ako skutočnosť, ktorá predtým nebola známa úradníkovi ani administratíve. V tejto súvislosti nie je klasifikácia rozsudku zo 16. mája 2022 ako „novej skutočnosti“ nezlučiteľná s riešením navrhovaným v bodoch 49 až 57 vyššie: absolútna neplatnosť vnútroštátnych rozhodnutí z 30. januára 2013 má spätné účinky od okamihu prijatia sporného rozhodnutia. Tento zdanlivý rozpor vzniká preto, lebo nová (predtým neznáma) skutočnosť môže mať spätné účinky, ktoré ovplyvňujú predchádzajúce právne situácie.

[51] V rámci písomnej časti konania na Všeobecnom súde mala Komisia možnosť vyjadriť sa k vplyvu rozsudku zo 16. mája 2022 na zákonnosť sporného rozhodnutia. Komisia iba odmietla jeho relevantnosť, pričom subsidiárne neuviedla úvahy týkajúce sa veci samej: pozri body 31 a 32 dupliky predloženej v konaní na Všeobecnom súde.

84. Súdny dvor pritom konštatoval, že hoci je uvedená sťažnosť povinná, „nemá za cieľ striktne a definitívne vymedzovať prípadnú sporovú fázu, pokiaľ žaloba nemení ani dôvod, ani predmet sťažnosti“.[52] „Všeobecná koncepcia predchádzajúceho správneho konania, ako aj sporového konania bráni výkladu článku 91 ods. 2, ktorý by z doslovného hľadiska viedol iba k zbytočnému predlžovaniu konania“.[53]

85. Tieto úvahy možno uplatniť aj na obmedzenie stanovené judikatúrou týkajúcou sa preskúmania zákonnosti. Obmedzenie diskrečnej právomoci Všeobecného súdu by nemalo byť také rozsiahle, aby bola obmedzená možnosť zohľadniť okolnosti uvedené odvolateľom, ktoré *bez toho, aby menili predmet alebo rozsah sporu*, súvisia s už uvedenými dôvodmi a s cieľom preukázať okolnosti, ktoré *k* referenčnému dátumu *skutočne existovali*.

86. V kontexte článku 85 služobného poriadku administratíva v skutočnosti nemá diskrečnú právomoc. Jej úloha je obmedzená na overenie splnenia objektívnych podmienok (existencia neoprávnenej platby) a subjektívnych podmienok (vedomosť alebo dôkaz o nezákonnosti platby), ktoré odôvodňujú uplatnenie uvedeného ustanovenia.

87. Neexistuje teda riziko nahradenia odôvodnenia (ktorému sa má podľa judikatúry týkajúcej sa súdneho preskúmania predísť)[54], ak by Všeobecný súd konštatoval, že vyššie uvedené objektívne alebo subjektívne podmienky nie sú splnené.

88. Na základe týchto úvah potvrdzujem, že skutočnosť, že administratíva predtým nevedela o neplatnosti vnútroštátnych rozhodnutí z 30. januára 2013, nebránila preskúmaniu zákonnosti sporného rozhodnutia Všeobecným súdom.

89. Všeobecný súd bol povinný rešpektovať pri určovaní okolností, ktoré z právneho hľadiska „existovali“ v čase prijatia sporného rozhodnutia, retroaktívny účinok rozsudku zo 16. mája 2022. Tým, že to neurobil, skreslil skutkový stav.

90. Riešenie, ktoré navrhujem, zodpovedá konkrétnym okolnostiam prípadu. Prejednávané odvolanie podľa môjho názoru nie je vhodnou príležitosťou na vyriešenie *zdanlivého* rozporu medzi rozsudkami Súdneho dvora týkajúcimi sa hraníc súdneho preskúmania.[55] Ak by bolo potrebné uprednostniť jeden smer judikatúry pred inými, domnievam sa, že by sa mala priznať všeobecná pôsobnosť judikatúre uvedenej v rozsudku Galp Energía España.

91. Je teda potrebné vyhovieť prvej časti druhého odvolacieho dôvodu. Ak by s tým Súdny dvor súhlasil, nebolo by nevyhnutné analyzovať zvyšok tohto druhého odvolacieho dôvodu. V každom prípade to subsidiárne urobím.

[52] Rozsudok zo 7. mája 1986, Rihoux a i./Komisia (52/85, EU:C:1986:199, bod 12 a citovaná judikatúra).

[53] Rozsudok zo 16. marca 1978, Ritter von Wüllerstorff und Urbair/Komisia (7/77, EU:C:1978:68, bod 8).

[54] Pozri poznámku pod čiarou 41. Všeobecný súd by preto iba preskúmal, či je z dôvodu novej a podstatnej skutočnosti žiadosť o vrátenie neoprávnene vyplatených súm stále zákonná, čo sa zhoduje so samotnou podstatou preskúmania zákonnosti.

[55] Pozri poznámky pod čiarou 31, 42, 43 a 44 vyššie.

3. Druhá časť druhého odvolacieho dôvodu

92. AL vytýka Všeobecnému súdu, že nesprávne konštatoval, že vnútroštátne rozhodnutia z 30. januára 2013 vyvolávali právne účinky od januára 2013. Podľa jeho názoru v čase vydania napadnutého rozsudku už bolo preukázané, že tieto rozhodnutia sú absolútne neplatné, a preto nikdy nemali žiadne právne účinky.

93. AL kritizuje výklad uplatniteľného rumunského práva, ktorý podal Všeobecný súd, a to nielen v súvislosti s platnosťou vnútroštátnych rozhodnutí z 30. januára 2013, ale nepriamo aj v súvislosti s časovou účinnosťou opatrenia pestúnskej starostlivosti. [56]

94. Hoci AL sa v tejto časti druhého odvolacieho dôvodu – aspoň výslovne – neodvoláva na *skreslenie* rumunského práva, domnievam sa, že takáto kritika je implicitná a logicky vyplýva z prvej časti jeho odvolacieho dôvodu.

95. Existuje úzka súvislosť medzi „skutkovou okolnosťou“, o ktorej AL tvrdí, že bola skreslená (existencia rozsudku zo 16. mája 2022), a uplatniteľným „právom“ (právne následky uvedeného rozsudku pre vnútroštátne rozhodnutia z 30. januára 2013). [57]

96. Bolo by nadmerne formalistické zamietnuť prípustnosť druhej časti druhého odvolacieho dôvodu len preto, lebo AL pri jeho formulovaní nepoužil pojem „skreslenie“. Na posúdenie, či došlo k skresleniu v súvislosti s rumunským právom, stačí overiť, či sú splnené požiadavky, ktoré už boli opísané v predchádzajúcich bodoch týchto návrhov. [58]

97. Podľa Súdneho dvora by k skresleniu práva došlo, ak by „Všeobecný súd vykonal posúdenia, ktoré by boli v zjavnom rozpore s obsahom týchto právnych predpisov, alebo… by im pripísal význam, aký im zjavne neprináleží“. [59]

98. Konkrétne v rámci odvolania „Súdny dvor má právomoc preskúmať jednak to, či Všeobecný súd na základe dokumentov a procesných materiálov, ktoré mu boli predložené, neskreslil znenie dotknutých vnútroštátnych ustanovení alebo s nimi súvisiacu vnútroštátnu judikatúru, alebo dokonca diela právnej náuky, ktoré sa ich týkajú, ďalej to, či Všeobecný súd v súvislosti s týmito skutočnosťami nedospel ku konštatovaniu, ktoré zjavne odporuje ich obsahu, a napokon to, či Všeobecný súd s cieľom spochybniť dotknutú vnútroštátnu právnu úpravu pri skúmaní všetkých dôkazov jednému z nich nepriznal širší rozsah, ktorý mu vzhľadom na ostatné dôkazy neprináleží, pokiaľ to zjavne vyplýva z dokumentov v spise“. [60]

99. Všeobecný súd má teda povinnosť vykonať „skúman[ie] všetkých dôkazov“, ktoré boli riadne založené do spisu, s cieľom priznať každému z nich rozsah, ktorý mu prináleží „vzhľadom na ostatné dôkazy“.

[56] Podľa článku 2 ods. 2 posledného pododseku prílohy VII služobného poriadku je právo na získanie príspevku na nezaopatrené deti spojené s existenciou „povinn[osti] vyživovať [dieťa] na základe *súdneho rozhodnutia*…[,] *ktoré vychádza z právnych predpisov členských štátov o ochrane maloletých detí*“ (kurzívou zvýraznil generálny advokát). V prejednávanom prípade sa opatrenie pestúnskej starostlivosti riadi rumunským právom a predmetom sporu je *časová účinnosť* tohto opatrenia, ktorá má vplyv na právo na získanie príspevku na nezaopatrené deti.

[57] Pozri v tejto súvislosti bod 19 prvú vetu odvolania.

[58] Bod 37 vyššie.

[59] Rozsudok z 9. novembra 2017, TV2/Danmark/Komisia (C-649/15 P, EU:C:2017:835, bod 52).

[60] Rozsudok z 12. septembra 2024, Anglo Austrian AAB/ECB a Far-East (C-579/22 P, EU:C:2024:731, bod 86).

100. V tejto veci Všeobecný súd mal „na základe dokumentov a procesných materiálov, ktoré mu boli predložené“ určiť presný *časový* rozsah opatrenia pestúnskej starostlivosť. Na jeho správne určenie bolo nevyhnutné posúdiť *všetky rumunské rozhodnutia vydané v tejto súvislosti*, vrátane rozsudku zo 16. mája 2022, ako aj vzťah medzi nimi.

101. Z dôvodov, ktoré som už uviedol, Všeobecný súd tým, že uznal, že vnútroštátne rozhodnutia z 30. januára 2013 vyvolávali právne účinky od januára 2013, im priznal rozsah, ktorý im podľa právneho poriadku, v ktorom boli prijaté, neprináležal.

102. V dôsledku toho došlo k zjavne nesprávnemu posúdeniu časového rozsahu opatrenia pestúnskej starostlivosti podľa rumunského práva. Toto posúdenie malo priamy a nesprávny vplyv na uplatnenie článku 85 služobného poriadku. [61]

103. Preto sa domnievam, že by bolo potrebné vyhovieť aj druhej časti druhého odvolacieho dôvodu.

4. Tretia časť druhého odvolacieho dôvodu

104. Vzhľadom na riešenie, ktoré navrhujem v súvislosti s prvou a druhou časťou druhého odvolacieho dôvodu, by nebolo potrebné vyjadriť sa k tretiemu odvolaciemu dôvodu. Urobím to však pre prípad, že by Súdny dvor zaujal odlišné stanovisko.

105. V tejto časti druhého odvolacieho dôvodu AL takmer doslovne reprodukuje dôvody uvedené v konaní na Všeobecnom súde [62], pričom neuvádza argumentáciu, ktorá by bola konkrétne zameraná na identifikáciu nesprávneho právneho posúdenia v napadnutom rozsudku.

106. Za týchto podmienok tretia časť druhého odvolacieho dôvodu nespĺňa požiadavky článku 58 prvého odseku Štatútu Súdneho dvora Európskej únie, ako aj článku 168 ods. 1 písm. d) a článku 169 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora, a preto sa musí považovať za neprípustnú.

107. Aby som to zhrnul, navrhujem, aby Súdny dvor vyhovel prvej a druhej časti druhého odvolacieho dôvodu a aby zrušil príslušné body rozsudku Všeobecného súdu.

VI. O žalobe podanej na Všeobecný súd

108. V súlade s článkom 61 prvým odsekom Štatútu Súdneho dvora Európskej únie môže Súdny dvor v prípade zrušenia rozhodnutia Všeobecného súdu buď sám vydať konečný rozsudok, ak to stav konania dovoľuje, alebo vrátiť vec Všeobecnému súdu na rozhodnutie.

109. Vzhľadom na limitovanú povahu mojej analýzy odvolania, ktorá sa obmedzuje na druhý odvolací dôvod, nie som schopný navrhnúť Súdnemu dvoru, aby vydal konečný rozsudok.

110. Ak by išlo len o tento dôvod, mohol by tak urobiť namiesto toho, aby vrátil vec Všeobecnému súdu na rozhodnutie, keďže z vyššie uvedených úvah priamo vyplýva, že sporné rozhodnutie treba zrušiť.

[61] Pozri poznámku pod čiarou 55 vyššie.

[62] Body 21 a 22 odvolania sú totožné s bodmi 46 a 47 repliky predloženej v konaní na Všeobecnom súde. V bode 20 svojho odvolania AL iba tvrdí, že Všeobecný súd porušil pravidlo symetrie foriem, bez toho, aby uviedol akúkoľvek inú argumentáciu s cieľom konkrétne spochybniť úvahy, ktoré Všeobecný súd uviedol v napadnutom rozsudku.

VII. Náhrada trov konania

111. Z tých istých dôvodov nie je potrebné, aby som sa vyjadril k uloženiu povinnosti nahradiť trovy konania.

VIII. Návrh

112. Vzhľadom na vyššie uvedené navrhujem, aby Súdny dvor vyhovel druhému odvolaciemu dôvodu uvedenému v rámci odvolania podaného proti rozsudku Všeobecného súdu z 10. apríla 2024, AL/Komisia (T-50/22, EU:T:2024:220), a zrušil časť tohto rozsudku, ktorej sa týka uvedený odvolací dôvod.